Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (laajennettu yhdeksäs jaosto)

15 päivänä syyskuuta 2021 *

Valtiontuet – Merituulivoimapuistojen hyväksi toteutetut yksittäiset tukitoimenpiteet – Velvollisuus ostaa sähköä markkinahintaa korkeampaan hintaan – Alustava tutkintamenettely – Vastustamatta jättämistä koskeva päätös – Kumoamiskanne – Asetuksen (EU) 2015/1589 1 artiklan h alakohta – Asianomaisen osapuolen asema – Kalastusalan yritykset – Puistojen perustaminen kalastusalueille – Kilpailusuhde – Ei kilpailusuhdetta – Riski siitä, että riidanalaisten tukien myöntäminen vaikuttaa kalastusalan yritysten intresseihin – Puuttuu – Toimet eivät vaikuta kantajiin suoraan ja erikseen – Tutkimatta jättäminen

Asiassa T-777/19,

Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl, kotipaikka Le Tréport (Ranska), ja muut kantajat, joiden nimet ovat tuomion liitteessä [1], edustajanaan asianajaja M. Le Berre,

kantajina,

joita tukevat

Comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), kotipaikka Boulogne-sur-Mer (Ranska),

Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD), kotipaikka Boulogne-sur-Mer, ja

Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (OP CME Manche-Mer du Nord), kotipaikka Le Portel (Ranska),

edustajanaan asianajaja A. Durand,

väliintulijoina,

vastaan

Euroopan komissio, asiamiehinään B. Stromsky ja A. Bouchagiar,

vastaajana,

jota tukevat

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

[1] Luettelo muista kantajista on liitetty ainoastaan asianosaisille tiedoksi annettuun versioon.

Ranskan tasavalta, asiamiehinään E. de Moustier, P. Dodeller ja T. Stehelin,

ja

Ailes Marines SAS, kotipaikka Puteaux (Ranska), edustajinaan asianajajat M. Petite ja A. Lavenir,

ja

Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS, kotipaikka Pariisi (Ranska),

Éoliennes Offshore du Calvados SAS, kotipaikka Pariisi, ja

Parc du Banc de Guérande SAS, kotipaikka Pariisi,

edustajinaan asianajajat J. Derenne ja D. Vallindas,

sekä

Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS, kotipaikka Dieppe (Ranska), ja

Éoliennes en Mer Îles d'Yeu et de Noirmoutier SAS, kotipaikka Nantes (Ranska),

edustajinaan asianajajat C. Lemaire ja A. Azzi,

väliintulijoina,

jossa on kyse SEUT 263 artiklan nojalla nostetusta kanteesta, jolla vaaditaan kumoamaan valtiontuista SA.45274 (2016/NN), SA.45275 (2016/NN), SA.45276 (2016/NN), SA.47246 (2017/NN), SA.47247 (2017/NN) ja SA.48007 (2017/NN), jotka Ranskan tasavalta on toteuttanut kuuden merituulivoimapuiston (Courseulles-sur-Mer, Fécamp, Saint-Nazaire, Îles d'Yeu et de Noirmoutier, Dieppe et Le Tréport ja Saint-Brieuc) hyväksi, 26.7.2019 annettu komission päätös C(2019) 5498 final,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu yhdeksäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: presidentti M. van der Woude sekä tuomarit M. J. Costeira, D. Gratsias (esittelevä tuomari), M. Kancheva ja T. Perišin,

kirjaaja: hallintovirkamies L. Ramette,

ottaen huomioon asian käsittelyn kirjallisessa vaiheessa ja 7.6.2021 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Tosiseikat ja asian tausta

Tosiseikat

1 Ensimmäisenä kantajana on Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl -niminen osuuskunta, jonka Le Tréportin (Ranska) ja sen lähisatamien kalastajat ovat perustaneet tarkoituksessa ostaa ja jälleenmyydä keskitetysti poltto- ja voiteluaineita sekä rasvoja. Toinen–yhdestoista kantaja (jäljempänä kantajina olevat kalastajat) ovat Manchen tai muiden Ranskaan kuuluvien Atlantin valtameren rannikkoalueiden edustalla pienimuotoista kalastusta harjoittavia kalastusalan yrityksiä tai kalastusalusten päälliköitä, joiden kotipaikat sijaitsevat muun muassa seuraavissa kunnissa: Le Tréport, Erquy (Ranska) ja Noirmoutier (Ranska).

2 Ailes Marines SAS (jäljempänä AM), Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS (jäljempänä EOHF), Éoliennes Offshore du Calvados SAS (jäljempänä EOC), Parc du Banc de Guérande SAS (jäljempänä PBG), Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS (jäljempänä EMDT) ja Éoliennes en Mer Îles d'Yeu et de Noirmoutier SAS (jäljempänä EMYN), jotka osallistuivat tämän asian käsittelyyn väliintulijoina, jotka tukevat Euroopan komission vaatimuksia (jäljempänä riidanalaisten tukien saajat), ovat yhtiöitä, jotka on perustettu merituulivoimapuistojen perustamiseksi tässä järjestyksessä Saint-Brieuciin (Ranska, jäljempänä Saint-Brieucin hanke), Fécampiin (Ranska, jäljempänä Fécampin hanke), Courseulles-sur-Meriin (Ranska, jäljempänä Courseulles-sur-Merin hanke), Saint-Nazaireen (Ranska, jäljempänä Saint-Nazairen hanke), Dieppeen (Ranska) ja Le Tréportiin (jäljempänä Dieppe / Le Tréportin hanke) sekä Île d'Yeu'hön ja Île de Noirmoutieriin (Ranska, jäljempänä Îles d'Yeu / Noirmoutierin hanke).

3 Vuonna 2011 järjestetyn ensimmäisen tarjouskilpailun päätteeksi Ranskan viranomaiset valitsivat yhtäältä tarjouskilpailun sen osa-alueen osalta, joka koski Saint-Nazairen, Fécampin ja Courseulles-sur-Merin hankkeita, Éolien Maritime France (EMF) -nimisen yhtiön tarjouksen, ja toisaalta Saint-Brieucin hankkeen osalta AM:n tarjouksen. Hankkeille annettiin rakentamislupa 18.4.2012 annetulla asetuksella.

4 Vuonna 2013 järjestetyn toisen tarjouskilpailun päätteeksi Ranskan viranomaiset hyväksyivät ENGIEn, EDP Renewablesin ja Neoen Marinen muodostaman konsortion esittämän sidotun tarjouksen Îles d'Yeu / Noirmoutierin ja Dieppe / Le Tréportin hankkeiden osalta. Näille hankkeille annettiin rakentamislupa 1.7.2014 annetulla asetuksella.

5 Kyseisillä kuudella hankkeella on tarkoitus perustaa Ranskan ensimmäiset merituulivoimapuistot. Kyseisten merituulivoimapuistojen on tarkoitus tuottaa vuosittain yhteensä 10,8 terawattia sähköä tunnissa eli noin 2 prosenttia Ranskan vuotuisesta sähkön kokonaistuotannosta. Niiden ennakoitu käyttöikä on 25 vuotta käyttöönotosta. Näiden kuuden hankkeen toteuttamispaikat sijaitsevat merialueilla, joilla muun muassa kantajina olevat kalastajat harjoittavat kalastuselinkeinoa.

6 Kyseisten puistojen rakentaminen ei ollut alkanut, kun annettiin valtiontuista SA.45274 (2016/NN), SA.45275 (2016/NN), SA.45276 (2016/NN), SA.47246 (2017/NN), SA.47247 (2017/NN) ja SA.48007 (2017/NN), jotka Ranskan tasavalta on toteuttanut kuuden merituulivoimapuiston (Courseulles-sur-Mer, Fécamp, Saint-Nazaire, Îles d'Yeu et de Noirmoutier, Dieppe et Le Tréport ja Saint-Brieuc) hyväksi, 26.7.2019 annettu komission päätös

C(2019) 5498 final (jäljempänä riidanalainen päätös), erityisesti, koska hankkeista oli nostettu kanteita Ranskan tuomioistuimissa. Merituulivoimapuistot on tarkoitus ottaa käyttöön vuosina 2022–2024 sen mukaan, miten nämä oikeudenkäynnit päättyvät.

7 Kyseessä olevia hankkeita tuetaan toimintatuilla, jotka muodostuvat EDF Obligation d'achat (EDF-OA) -nimisellä yhtiöllä olevasta velvollisuudesta ostaa sähköä markkinahintaa korkeampaan hintaan, ja tässä yhteydessä valtio korvaa ylihinnan kokonaisuudessaan (jäljempänä riidanalaiset tuet). Tämä mekanismi perustuu Ranskan energialain (code de l'énergie) L. 121-7, L. 311-10 ja L. 311-12 §:ssä säädettyyn.

Hallinnollinen menettely

8 Ranskan viranomaiset ilmoittivat komissiolle riidanalaisista tuista Courseulles-sur-Merin, Fécampin ja Saint-Nazairen hankkeiden osalta 29.4.2016, Îles d'Yeu / Noirmoutierin ja Dieppe / Le Tréportin hankkeiden osalta 6.1.2017 ja Saint-Brieucin hankkeen osalta 12.4.2017.

9 Koska kyseisten merituulivoimapuistojen rakentamista ei ollut vielä aloitettu, Ranskan viranomaiset päättivät neuvotella alun perin myönnetyt ostohinnat uudelleen.

10 Kaksi kantajina olevista kalastajista jättivät 9.6.2018 komissiolle kantelun Saint-Brieucin hankkeeseen liittyvästä tuesta.

11 Komissio pyysi 29.6.2018 lisätietoja ostohintojen uudelleenneuvottelujen tilasta. Ranskan viranomaiset ilmoittivat 6.12.2018 komissiolle, että neuvottelujen lopputuloksena sopimuspuolet olivat sopineet alemmista ostohinnoista.

12 Eräät kantajina olevat kalastajat jättivät 18.12.2018 komissiolle kantelun riidanalaisista tuista, jotka oli myönnetty Dieppe / Le Tréportin, Fécampin ja Courseulles-sur-Merin hankkeille.

13 Komissio ilmoitti 23.1.2019 edellä 10 ja 12 kohdassa tarkoitetut kantelut jättäneille henkilöille, ettei se pitänyt heitä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 13.7.2015 annetun neuvoston asetuksen (EU) 2015/1589 (EUVL 2015, L 248, s. 9) 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettuina asianomaisina osapuolina. Komission mukaan kyseisten henkilöiden ilmoituksia ei näin ollen voitu tutkia ”[kyseisen asetuksen] 24 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuina muodollisina kanteluina”. Asianomaiset henkilöt riitauttivat tämän kannan 21.2.2019 päivätyillä kirjeillä.

14 Useat henkilöt, muun muassa yksi kantajina olevista kalastajista, jättivät 28.3.2019 komissiolle kantelun riidanalaisista tuista, jotka oli myönnetty Saint-Nazairen ja Îles d'Yeu / Noirmoutierin hankkeille.

15 Komissio hylkäsi edellisessä kohdassa tarkoitetun kantelun 3.4.2019 perusteilla, jotka vastasivat 23.1.2019 päivätyssä komission kirjeessä esitettyjä perusteita. Asianomaiset henkilöt riitauttivat tämän kannan 12.4.2019 päivätyllä kirjeellä.

16 Komissio antoi riidanalaisen päätöksen 26.7.2019.

Riidanalainen päätös

17 Yhtäältä komissio katsoi riidanalaisia tukia kuvailtuaan (riidanalaisen päätöksen 9–60 perustelukappale), että kyseiset tuet olivat SEUT 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Komissio totesi nimittäin ensinnäkin, että edellä 7 kohdassa kuvatun ostohintamekanismin mukaisesti kyseiset toimenpiteet rahoitetaan valtion varoista ja että toimenpiteitä voidaan pitää valtion toimenpiteinä. Komissio totesi toiseksi, että kyseisillä toimenpiteillä annetaan valikoivaa etua sähköntuottajille, jotka tuottavat merituulisähköä kyseisillä alueilla. Kolmanneksi komissio totesi, että kun otetaan huomioon, että Ranskan sähköverkko on yhdistetty useiden muiden jäsenvaltioiden sähköverkkoihin, kyseiset toimenpiteet olivat omiaan vääristämään Ranskan ja kyseisten jäsenvaltioiden välistä sähkön kauppaa (riidanalaisen päätöksen 61–70 perustelukappale).

18 Toisaalta komissio totesi ensin, että riidanalaiset tuet olivat sääntöjenvastaisia, koska niistä ei ollut ilmoitettu etukäteen, ja arvioi tämän jälkeen SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla ja valtiontuesta ympäristönsuojelulle 1.4.2008 annettujen yhteisön suuntaviivojen (EUVL 2008, C 82, s. 1, jäljempänä vuoden 2008 suuntaviivat) 3.1.6.2 jakson (Toimintatuki uusiutuvien energialähteiden käytön edistämiseen) ja 3.2 jakson (Tuen kannustava vaikutus ja välttämättömyys) sekä erityisesti suuntaviivojen 109 kohdan valossa, soveltuvatko kyseiset tuet sisämarkkinoille (riidanalaisen päätöksen 71–76 perustelukappale).

19 Tältä osin se totesi ensinnäkin, että riidanalaiset tuet auttavat osaltaan pyrkimyksessä pysyä kansallisissa ja unionin oikeudessa säädetyissä tavoitteissa, jotka koskevat uusiutuvista energialähteistä peräisin olevan energian osuutta energian loppukulutuksesta Ranskassa, ja näin ollen ne ovat osa ilmastonmuutoksen torjuntaa (riidanalaisen päätöksen 77–79 perustelukappale).

20 Toiseksi se katsoi, että riidanalaiset tuet olivat välttämättömiä markkinahäiriön korjaamiseksi. Siten komissio arvioi, että Ranskan viranomaiset olivat osoittaneet, että kyseessä olevilla hankkeilla tuotettavan sähkön tuotantokustannukset (”levelised costs of electricity”, LCOE) olivat selvästi korkeammat kuin sähkön markkinahinta ja että näin ollen hankkeiden kannattamattomuuden vuoksi Ranskan viranomaisten hyväksymät ostohinnat olivat välttämättömiä sähköntuottajien kannustamiseksi toteuttamaan hankkeet (riidanalaisen päätöksen 80–86 perustelukappale).

21 Kolmanneksi komissio katsoi, että oikeasuhteisuutta koskevan vaatimuksen mukaiset edellytykset täyttyivät riidanalaisten tukien osalta. Komissio totesi nimittäin aluksi, että riidanalainen tukimekanismi takaa sen, että korvaus myönnetään sähkön tuotantokustannusten ja sähkön perushinnan välisen erotuksen mukaan. Tämän jälkeen se totesi, että hankkeiden toteuttajien valintamenettely oli ollut syrjimätön, läpinäkyvä ja avoin. Komissio otti huomioon kunkin kyseessä olevan hankkeen odotetun tuoton, joka vastasi normaalia, samankaltaisesta investoinnista odotettavissa olevaa kannattavuusastetta, ja Ranskan viranomaisten antamat sitoumukset siitä, että ne valvoisivat kustannuskehitystä, ja katsoi lopuksi, että riidanalaisten tukien määrä oli rajattu välttämättömään ja että Ranskan viranomaisten suunnittelemilla toimenpiteillä voitiin estää ylisuurten korvausten maksaminen (riidanalaisen päätöksen 87–106 perustelukappale).

22 Neljänneksi komissio katsoi, että kun otetaan huomioon kyseisten hankkeiden kokonaiskapasiteetti ja tuotettavan sähkön määrä suhteessa Ranskan sähkömarkkinoiden kokoon, riidanalaisilla tuilla on vain rajallinen vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan (riidanalaisen päätöksen 107 ja 108 perustelukappale).

23 Edellä 19–22 kohdassa esitetyn analyysinsa perusteella komissio katsoi, että kunkin riidanalaisen tuen myönteiset vaikutukset ympäristöön olivat merkittävämpiä kuin mahdolliset kielteiset, kilpailua vääristävät vaikutukset. Lisäksi komissio totesi, että koska kyseiset tuet rahoitetaan verolla, joka ei koske sähköä, tukiin ei liity SEUT 30 ja SEUT 110 artiklassa kielletyn syrjinnän vaaraa. Komissio katsoi siis, että kyseiset tuet soveltuivat sisämarkkinoille SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, ja teki näin ollen vastustamatta jättämistä koskevan päätöksen (riidanalaisen päätöksen 109–117 perustelukappale).

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

24 Kantajat nostivat nyt käsiteltävän kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 12.11.2019 toimittamallaan kannekirjelmällä.

25 Komissio jätti vastineensa 13.2.2020.

26 AM jätti 9.3.2020 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Kantajat esittivät huomautuksensa tästä pyynnöstä 31.3.2020.

27 Ranskan tasavalta jätti 13.3.2020 väliintulohakemuksen, jossa se pyysi saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia.

28 EOHF, EOC, PBG, EMDT ja EMYN jättivät 17.3.2020 kukin omalta osaltaan väliintulohakemuksen, jolla ne pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia.

29 Comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), voittoa tavoittelematon yhdistys Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD) ja vaihtuvapääomainen merielinkeinojen osuuskunta Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (CME), jotka ovat kaikki kolme itä-Manchen kalastusalueilla elinkeinotoimintaa harjoittavien ammattikalastajien järjestöjä (jäljempänä yhdessä CRPMEM ym.), joiden jäseniä osa kantajina olevista kalastajista ovat, esittivät 18.3.2020 yhteisen väliintulohakemuksen, jolla ne pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen kantajien vaatimuksia. Samana päivänä yhtäältä Erquyn kunta ja toisaalta Le Tréportin ja Mers-les-Bainsin (Ranska) kunnat yhdessä esittivät väliintulohakemukset, joilla ne pyysivät saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen kantajien vaatimuksia.

30 Kantajat jättivät vastauskirjelmänsä 19.5.2020.

31 Kantajat esittivät 20.5.2020 huomautuksensa edellä 27–29 kohdassa tarkoitetuista väliintulohakemuksista. Komissio esitti huomautuksia edellä 29 kohdassa tarkoitetuista pyynnöistä ja väitti, että ne eivät täytä tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

32 Yhdeksännen jaoston puheenjohtaja hyväksyi 24.7.2020 antamallaan määräyksellä AM:n, EOHF:n, EOC:n, PBG:n, EMDT:n ja EMYN:n väliintulohakemukset. Hän hyväksyi Ranskan tasavallan väliintulohakemuksen samana päivänä tekemällään päätöksellä.

33 Komissio jätti vastauskirjelmänsä 25.8.2020.

34 Yhdeksännen jaoston puheenjohtaja antoi 21.9.2020 määräyksen CAPA ym. v. komissio (T-777/19, ei julkaistu, EU:T:2020:452), jolla hän yhtäältä hyväksyi CRPMEM ym:iden väliintulohakemuksen ja toisaalta hylkäsi Erquyn kunnan sekä Le Tréportin ja Mers-les-Bainsin kuntien väliintulohakemukset.

35 AM jätti väliintulokirjelmänsä 6.10.2020. Ranskan tasavalta, EOHF, EOC, PBG, EMDT ja EMYN jättivät väliintulokirjelmänsä 7.10.2020. Kantajat ja komissio esittivät huomautuksensa näistä eri kirjelmistä 26.11.2020.

36 CRPMEM ym. jättivät väliintulokirjelmänsä 3.12.2020. Kantajat esittivät huomautuksensa tästä kirjelmästä 20.1. ja komissio 21.1.2021.

37 Kantajat pyysivät 12.2.2021, että asiassa järjestetään istunto asianosaisten kuulemiseksi.

38 Unionin yleinen tuomioistuin päätti 16.4.2021 yhdeksännen jaostonsa ehdotuksesta ja työjärjestyksensä 28 artiklan nojalla siirtää asian laajennetun ratkaisukokoonpanon käsiteltäväksi.

39 Unionin yleinen tuomioistuin kehotti 3.5.2021 prosessinjohtotoimena kantajia esittämään kirjallisesti tiettyjä tosiseikkoja koskevia selvennyksiä, ja kantajat vastasivat tähän pyyntöön 31.5.2021.

40 Kuudes–yhdestoista kantaja tekivät 4.6.2021 välitoimihakemuksen, jossa he vaativat riidanalaisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämistä sekä muiden välitoimien määräämistä lähinnä kyseisen päätöksen täytäntöönpanon lykkäämiseksi.

41 Koska eräs ratkaisukokoonpanon jäsen oli estynyt osallistumasta asian käsittelyyn, unionin yleisen tuomioistuimen presidentti nimesi 7.6.2021 itsensä täydentämään kokoonpanoa. Samana päivänä pidettiin istunto asianosaisten kuulemiseksi. Asian käsittelyn suullinen vaihe päätettiin istunnon päätteeksi.

42 Unionin yleisen tuomioistuimen varapresidentti hylkäsi 2.7.2021 antamallaan määräyksellä Bourel ym. v. komissio (T-777/19 R, ei julkaistu, EU:T:2021:407) edellä 40 kohdassa tarkoitetun välitoimihakemuksen ja määräsi, että oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin.

43 Kantajat vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut

– velvoittaa komission vaatimuksia tukevat väliintulijat vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

44 Komissio vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut

– velvoittaa CRPMEM ym. vastaamaan omista väliintulosta aiheutuneista oikeudenkäyntikuluistaan.

45 Ranskan tasavalta vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin hylkää kanteen.

46 AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT ja EMYN vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– hylkää kanteen

– velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

47 CRPMEM ym. vaativat, että unionin yleinen tuomioistuin

– kumoaa riidanalaisen päätöksen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

48 Esittämättä muodollisesti oikeudenkäyntiväitettä komissio väittää ensisijaisesti, että kanne on jätettävä tutkimatta.

49 Komissio väittää, että kantajat eivät ole SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja asianomaisia osapuolia, joilla on oikeus nostaa kanne menettelyllisten oikeuksiensa turvaamiseksi, ja että ne eivät varsinkaan ole osoittaneet, että niillä olisi 15.7.1963 annetussa tuomiossa Plaumann v. komissio (25/62, EU:C:1963:17) tarkoitettu erityinen asema, jonka perusteella ne voisivat kyseenalaistaa sen, että riidanalaisten tukien arviointia koskeva päätös on perusteltu.

50 Yhtäältä komissio väittää asianomaisen osapuolen asemasta erityisesti, että 24.5.2011 annetussa tuomiossa komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341) todettua ei voida soveltaa käsiteltävässä asiassa. Komission mukaan on nimittäin niin, että – toisin kuin mainitun tuomion kantajat – käsiteltävänä olevan asian kantajat eivät ole kilpailusuhteessa riidanalaisten tukien saajien kanssa. Toisaalta siitä, koskeeko riidanalainen päätös kantajia suoraan, komissio väittää, että kantajina oleviin kalastajiin vaikuttavat lähinnä Ranskan viranomaisten sääntelypäätökset ottaa tietyt alueet sähköntuotantokäyttöön tai kieltää heitä menemästä näille alueille. Sitä vastoin riidanalaisten tukien myöntäminen ja riidanalainen päätös vaikuttavat kantajien aineelliseen asemaan vain välillisesti. Lisäksi komissio väittää, että kyseisten merituulivoimapuistojen perustamisella on kantajina olevien kalastajien aineelliseen asemaan rajallisempi vaikutus kuin he väittävät. Komissio toteaa lopuksi ensimmäisen kantajan osalta, että se ei harjoita kalastustoimintaa.

51 Kantajat puolestaan väittävät olevansa asetuksen 2015/1589 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettuja asianomaisia osapuolia ja viittaavat tältä osin erityisesti 24.5.2011 annetun tuomion komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341) 63–65 kohtaan.

52 Kantajina olevat kalastajat väittävät ensinnäkin, että heidän harjoittamansa kalastustoiminta on maantieteellisesti rajattua tavalla, joka riippuu yhtäältä kalavaroista, sääoloista ja siitä, miten sääntelyssä sallitaan kalastusalueiden eri sektorien käyttö, sekä sääntelystä, jota sovelletaan kalastajien käyttämiin aluksiin ja niitä koskeviin pätevyyskirjoihin. Siten merialue, jolla kalastajat

voivat harjoittaa elinkeinotoimintaansa, määräytyy tai on määritettävissä heidän kotisatamansa tai heidän satunnaisesti käyttämänsä sataman perusteella. Kyseessä olevien hankkeiden kohteena olevat alueet edustavat merkittävää osa tästä merialueesta, ja kantajina olevat kalastajat käyttävät näitä alueita – toisinaan etuoikeuden nojalla – elinkeinotoiminnassaan.

53 Toiseksi kantajina olevat kalastajat väittävät, että kyseessä olevilla hankkeilla on ennakoitavissa oleva vaikutus niiden elinkeinotoimintaan yhtäältä, koska hankkeiden kattamilla alueilla aiotaan soveltaa lakisääteisiä laivaliikenteen rajoituksia ja koska on epävarmaa, voidaanko kyseisillä alueilla ja niiden läheisyydessä käytännössä liikkuvia vesialuksella, ja toisaalta, koska hankkeet voivat vaikuttaa kielteisesti meriympäristöön ja kalavaroihin.

54 Kolmanneksi kantajina olevat kalastajat esittävät, että 24.5.2011 annetussa tuomiossa komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341) todetulle analogisella tavalla pääsyä kyseisten hankkeiden toteuttamista varten valituille merialueilla sijaitseville alueille ja niiden käyttöä on pidettävä kyseisessä tuomiossa tarkoitettuna pääraaka-aineena, joten kantajat kilpailevat tällä perusteella hankkeiden toteuttajien kanssa. Vastauskirjelmässään kyseiset kantajat lisäävät, että asetuksen 2015/1589 1 artiklan h alakohdassa säädetyssä asianomaisen osapuolen käsitteen määritelmässä ei ehdottomasti edellytetä kilpailusuhdetta.

55 Ensimmäinen kantaja, jonka asiakaskunta muodostuu Le Tréportin ja sen lähisatamien kalastajista, väittää, että Dieppe / Le Tréportin, Fécampin ja Courseulles-sur-Merin hankkeet vaikuttavat suoraan sen liiketoimintaan, joka rajautuu näihin asiakkaisiin näissä paikoissa eikä sitä voida monipuolistaa laajemmaksi.

56 Ranskan tasavalta, AM, EOHF, EOC, PBG, EMDT ja EMYN esittävät komission oikeudenkäyntiväitteen tueksi olennaisilta osin samanlaisia argumentteja. Kyseisten väliintulijoiden väliintulokirjelmiä koskevissa huomautuksissaan kantajat kiistävät nämä argumentit.

57 CRPMEM ym. esittävät lähinnä argumentteja, jotka vastaavat kantajien esittämiä argumentteja. CRPMEM ym:iden väliintulokirjelmästä esittämissään huomautuksissa komissio kiistää kyseiset argumentit.

Alustavat huomautukset

58 Aluksi on muistutettava, että SEUT 108 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos komissio katsoo, että tuen myöntämistä koskeva suunnitelma ei sovellu sisämarkkinoille, se aloittaa viipymättä kyseisen artiklan 2 kohdassa tarkoitetun muodollisen tutkintamenettelyn. Mainitun 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa määrätään, että jos komissio vaadittuaan niitä, joita asia koskee, esittämään huomautuksensa, toteaa tässä menettelyssä esimerkiksi, että myönnetty tuki ei sovellu sisämarkkinoille, se tekee päätöksen siitä, että asianomaisen valtion on komission asettamassa määräajassa poistettava tuki tai muutettava sitä.

59 Asetuksen 2015/1589 4 artiklassa säädetään kuitenkin tukitoimenpiteiden alustavasta tutkintavaiheesta, jonka tarkoituksena on mahdollistaa se, että komissio muodostaa alustavan näkemyksen kyseessä olevan tuen soveltuvuudesta sisämarkkinoille.

60 Asetuksen 2015/1589 4 artiklan 3 kohdassa säädetään, että jos komissio toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille ei ole epäilyjä ja jos toimenpide kuuluu SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan, se tekee vastustamatta jättämistä

koskevan päätöksen. Kun komissio tekee tällaisen päätöksen, se jättää implisiittisesti aloittamatta SEUT 108 artiklan 2 kohdassa ja mainitun asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetyn muodollisen tutkintamenettelyn (ks. vastaavasti tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 45 kohta).

61 Asetuksen 2015/1589 4 artiklan 4 kohdassa säädetään sitä vastoin, että jos komissio toteaa, että ilmoitetun toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille on epäilyjä, sen on tehtävä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamista koskeva päätös. Kyseisen asetuksen 6 artiklan 1 kohdan mukaan tällaisessa päätöksessä pyydetään asianomaista jäsenvaltiota ja muita asianomaisia osapuolia esittämään huomautuksensa asetetussa määräajassa.

62 Näistä säännöksistä seuraa siis, että vastustamatta jättämistä koskeva päätös koskee suoraan ja erikseen kaikkia asetuksen 2015/1589 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettuja asianomaisia osapuolia. Niillä, joiden hyväksi SEUT 108 artiklan 2 kohdassa määrätyt ja edellä mainitun asetuksen 6 artiklan 1 kohdassa säädetyt menettelylliset takeet on annettu, on mahdollisuus saada aikaan se, että näitä takeita noudatetaan, vain, jos ne voivat saattaa tällaisen päätöksen unionin tuomioistuinten tutkittavaksi (ks. vastaavasti tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 47 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

63 Asetuksen 2015/1589 1 artiklan h alakohdan mukaan asianomaisella osapuolella tarkoitetaan erityisesti henkilöä, yritystä tai yritysten yhteenliittymää, jonka etuihin tuen myöntäminen voi vaikuttaa, eli erityisesti tuensaajaa, kilpailevia yrityksiä ja alan järjestöjä. Toisin sanoen kyseessä on ennalta määrittelemätön henkilöryhmä (ks. tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

64 Jotta henkilöä, yritystä tai yritysten yhteenliittymää pidettäisiin asianomaisena osapuolena, sen on lisäksi osoitettava oikeudellisesti riittävällä tavalla, että tuella saattaa olla konkreettinen vaikutus sen asemaan (tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

65 Jos kantaja sitä vastoin kyseenalaistaa sen, onko tuen arviointia koskeva päätös sellaisenaan perusteltu, pelkästään se, että kantajaa voidaan pitää SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna asianomaisena osapuolena, ei riitä siihen, että kanne otettaisiin tutkittavaksi. Kantajan on siis osoitettava, että sillä on erityinen asema 15.7.1963 annetussa tuomiossa Plaumann v. komissio (25/62, EU:C:1963:17) tarkoitetulla tavalla. Asia on näin erityisesti silloin, kun kyseessä olevan päätöksen kohteena oleva tuki vaikuttaa huomattavasti kantajan asemaan markkinoilla (ks. tuomio 13.12.2005, komissio v. Aktionsgemeinschaft Recht und Eigentum, C-78/03 P, EU:C:2005:761, 37 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

66 On kuitenkin niin, että kun kantaja vaatii vastustamatta jättämistä koskevan päätöksen kumoamista, se riitauttaa etenkin sen, että komissio on tehnyt päätöksen kyseisestä tuesta aloittamatta muodollista tutkintamenettelyä, millä komissio on loukannut kantajan menettelyllisiä oikeuksia. Jotta kantajan kumoamisvaatimus hyväksyttäisiin, se voi vedota kaikenlaisiin perusteisiin, joiden tarkoituksena on osoittaa, että komissiolla ilmoitetun toimenpiteen alustavassa tutkintavaiheessa olleiden tietojen ja todisteiden arvioinnin olisi pitänyt herättää epäilyjä toimenpiteen soveltuvuudesta sisämarkkinoille. Tällaisten perusteluiden esittäminen ei kuitenkaan voi johtaa kanteen kohteen eikä sen tutkittavaksi ottamisen edellytysten muuttamiseen. Sitä vastoin on näytettävä toteen nimenomaan, että tästä yhteensoveltuvuudesta

on ollut epäilyjä, sen osoittamiseksi, että komission olisi pitänyt aloittaa muodollinen tutkintamenettely (ks. tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

67 Kuten edellä 23 kohdasta ilmenee, käsiteltävässä asiassa riidanalainen päätös on vastustamatta jättämistä koskeva päätös. Tällä päätöksellään komissio jätti siis implisiittisesti mutta välttämättä muodollisen tutkintamenettelyn aloittamatta. Kantajat väittävät, että ne ovat asianomaisia osapuolia, ja esittävät kaksi kanneperustetta, joista toisen mukaan niiden menettelyllisiä oikeuksia on loukattu ja toisen mukaan komissio on laiminlyönyt perusteluvelvollisuutensa. Ensimmäisessä kanneperusteessaan ne esittävät perustelut sille, miksi ne katsovat, että olosuhteet, joissa riidanalainen päätös tehtiin, ja kyseisen päätöksen sisältö osoittavat, että komissiolla oli toimenpiteen arvioinnissa vakavia vaikeuksia, joiden vuoksi sen olisi pitänyt aloittaa muodollinen tutkintamenettely. Toisessa kanneperusteessaan ne viittaavat riidanalaisen päätöksen tiettyihin osiin, jotka ne riitauttivat jo ensimmäisellä kanneperusteellaankin, ja väittävät, että komissio ei ole perustellut arviointiaan siitä, että riidanalaisten tuet soveltuivat sisämarkkinoille, riittävästi siten, että asianomaiset kolmannet osapuolet voisivat ymmärtää syyt, joiden vuoksi se katsoi, ettei sillä ollut vakavia vaikeuksia arvioida toimenpidettä.

68 Kun otetaan huomioon edellä 62–66 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö, riittää siis, että kantajat osoittavat, että ne ovat käsiteltävässä asiassa asianomaisia osapuolia, mitä on arvioitava jäljempänä. Tätä arvioitaessa on erotettava toisistaan yhtäältä kantajina olevien kalastajien asema ja toisaalta ensimmäisen kantajan asema.

Kysymys siitä, ovatko kantajina olevat kalastajat asianomaisia osapuolia

69 Kantajina olevien kalastajien argumentit, joilla he perustelevat asemaansa asianomaisina osapuolina, perustuvat kahteen perusteeseen eli yhtäältä heidän elinkeinotoimintansa ja riidanalaisten tukien saajien liiketoiminnan välillä vallitsevaan kilpailusuhteeseen ja toisaalta joka tapauksessa siihen, että kyseiset tuet voivat vaikuttaa konkreettisesti heidän asemaansa. Näitä kahta perustetta on syytä arvioida erikseen.

Kysymys siitä, ovatko kantajina olevat kalastajat ja riidanalaisten tukien saajat toistensa kilpailijoita

70 Kantajina olevien kalastajien argumentit nostavat esiin kysymyksen siitä, voidaanko heidän katsoa olevan kilpailusuhteessa riidanalaisten tukien saajien kanssa sillä väitetyllä perusteella, että – unionin tuomioistuimen 24.5.2011 antamassaan tuomiossa komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, 67 kohta) tarkastelemalle tilanteelle analogisella tavalla – kalastajina olevat kantajat ja riidanalaisten tukien saajat käyttäisivät samaa pääraaka-ainetta.

71 Aluksi on todettava, että näissä argumenteissaan kantajina olevat kalastajat eivät väitä, että ne olisivat riidanalaisten tukien saajien suoria kilpailijoita eli että ne kilpailisivat riidanalaisten tukien saajien kanssa markkinoilla, joilla tuensaajat toimivat, eli sähköntuotantomarkkinoilla. On muutenkin selvää, että he eivät ole tällaisia riidanalaisten tukien saajien kilpailijoita, koska kantajina olevat kalastajat harjoittavat ainoastaan pienimuotoista kalastustoimintaa. Asetuksen 2015/1589 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettu asianomaisen osapuolen käsite ei kuitenkaan rajoitu kyseisten tukien saajien välittömiin kilpailijoihin (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 70 kohta ja tuomio 10.12.2008, Kronoply ja Kronotex v. komissio, T-388/02, ei julkaistu, EU:T:2008:556, 73 kohta).

72 On totta, että – kuten asetuksen 2015/1589 1 artiklan h alakohdan sanamuodosta, sellaisena kuin sitä on tulkittu oikeuskäytännössä, ilmenee – kyseisessä säännöksessä käytetyllä ilmaisulla ”kilpailevat yritykset” tarkoitetaan ainoastaan kyseisen tuen saajien suoria kilpailijoita. Säännöksen sanamuodosta ja erityisesti adverbista ”erityisesti”, jonka jälkeen säännöksessä mainitaan muun muassa ”kilpailevat yritykset”, voidaan päätellä, että tällaiset suorat kilpailijat kuuluvat kiistatta SEUT 108 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin asianomaisiin osapuoliin (ks. vastaavasti tuomio 24.5.2011, komissio v. Kronoply ja Kronotex, C-83/09 P, EU:C:2011:341, 63 ja 64 kohta, ja tuomio 3.9.2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland ym. v. komissio, C-817/18 P, EU:C:2020:637, 50 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

73 Toisin kuin tällainen suora kilpailusuhde kyseessä olevan tuen saajan kanssa, välillinen kilpailusuhde, kuten se, johon kantajina olevat kalastajat vetoavat, ei sen sijaan suoraan lain nojalla merkitse, että välillistä kilpailijaa olisi pidettävä asianomaisena osapuolena. Kuten nimittäin 24.5.2011 annetun tuomion komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341) 65 kohdasta ilmenee, tällainen välillinen kilpailusuhde ei vapauta niitä, jotka siihen vetoavat, velvollisuudestaan osoittaa oikeudellisesti riittävällä tavalla, että kyseisellä tuella saattaa olla konkreettinen vaikutus niiden asemaan.

74 Tässä yhteydessä on muistutettava, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomion, jota unionin tuomioistuin käsitteli valituksesta 24.5.2011 antamassaan tuomiossa komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), taustalla olleessa tilanteessa kantajat, jotka olivat yrityksiä, jotka tuottivat kuitulevyjä ja suunnattuja suurlastulevyjä, ja kyseessä olleen tuen saaja, joka oli selluntuottaja, käyttivät tuotantoprosesseissaan samaa pääraaka-ainetta eli teollisuuspuuta. Tästä syystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli katsonut, että kyseiset yritykset olivat teollisuuspuun ostajina kilpailusuhteessa, ja unionin tuomioistuin katsoi, että kyseinen tuomioistuin ei ollut tehnyt oikeudellista virhettä, kun se tulkitsi näin (ks. vastaavasti unionin tuomioistuimen kyseisen tuomion 9, 10, 67 ja 70 kohta).

75 Nyt käsiteltävässä asiassa kantajina olevat kalastajat harjoittavat pienimuotoista rannikkokalastustoimintaa, kun taas riidanalaisten tukien saajat perustavat ja pitävät merituulivoimapuistoja tuottaakseen sähköä, jota myydään tukkumarkkinoilla.

76 Kuten komissio ja sen vaatimuksia tukevat väliintulijat korostavat, näin ollen on yhtäältä niin, että markkinat, joilla kantajina olevat kalastajat ja riidanalaisten tukien saajat myyvät tuotteitaan, ovat täysin erilliset, ja toisaalta niin, että niiden tuotantoprosesseissa ei käytetä samaa pääraaka-ainetta. Erityisesti tästä jälkimmäisestä seikasta on todettava, kuten EMDT ja EMYN toteavat, että kalastajat hyödyntävät kalavaroja, kun taas merituulivoimapuistojen pitäjät hyödyntävät tuulen liike-energiaa.

77 Tätä toteamusta ei horjuta kantajana olevien kalastajien väite, jonka mukaan pääsyä kyseessä olevien hankkeiden toteuttamista varten valituille alueille ja niiden käyttöä on pidettävä 24.5.2011 annetussa tuomiossa komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341) tarkoitettuna pääraaka-aineena.

78 On nimittäin niin, että 24.5.2011 annetussa tuomiossa komissio v. Kronoply ja Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341) käytetyn sanan ”pääraaka-aine” tavanomaisen merkityksen mukaan tällä ilmaisulla viitataan luonnonvaraan tai tuotteeseen, jota ei ole muokattu ja jota käytetään tuotantomateriaalina tavaran valmistusprosessissa. Siten – kuten AM korostaa – kantajina olevat kalastajat väittävät vastauskirjelmässään virheellisesti, että kyseinen tuomio koskee kilpailusuhdetta yhteisen puunhankinta-alueen käytön osalta. Kuten edellä 74 kohdassa nimittäin

muistutettiin, kyseisestä tuomiosta ilmenee, että yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin oli perustellusti todennut, että kyseisen tuomion kantajien ja kyseessä olleen tuen saajan välillä oli kilpailusuhde, koska sekä kantajat että tuen saaja olivat ostajia teollisuuspuumarkkinoilla. Vastaavasti käsiteltävässä asiassa sekä kantajina olevien kalastajien että riidanalaisten tukien saajien käyttämää julkisen merialueen osaa ei voida sellaisenaan pitää heidän elinkeino- ja liiketoimintansa pääraaka-aineena vaan niiden harjoittaman toiminnan pääraaka-aineen muodostavat kyseisen alueen luonnonvarat. Kuten edellä 76 kohdassa jo todettiin, nämä varat ovat erillisiä eivätkä mainitut toimijat siis kilpaile niiden hyödyntämisen osalta.

79 Käsiteltävässä asiassa on joka tapauksessa niin – kuten komissio ja sen vaatimuksia tukevat väliintulijat lähinnä esittävät –, että kantajina olevien kalastajien ja riidanalaisten tukien saajien välinen ristiriita, joka koskee pääsyä kyseisten merituulivoimapuistojen suunnitelluille perustamisalueille ja kyseisten alueiden käyttöä, perustuu Ranskan viranomaisten tekemiin julkisten merialueiden eri käyttötapojen valvontaa ja hoitoa koskeviin sääntelypäätöksiin. Kyseisen ristiriidan taustalla ei sitä vastoin ole kyseisten viranomaisten toteuttamaa kyseisille alueille pääsyä ja niiden käyttöä koskevaa ”kilpailutusta”.

80 Tältä osin on todettava, kuten muun muassa Ranskan tasavallan selityksistä ilmenee, että kyseisille tuensaajille myönnetyllä luvalla perustaa kyseiset merituulivoimapuistot kyseisille alueille ei suljeta pois kyseisten alueiden muita käyttötapoja eikä erityisesti alueiden käyttöä kalastukseen, koska toimivaltaiset viranomaiset soveltavat periaatetta, jonka mukaan alueita voidaan käyttää yhtä aikaa kyseisiin eri käyttötarkoituksiin. Vaikka kalastustoimintaa saatetaan käytännössä rajoittaa kyseisillä alueilla, kuten asiakirja-aineistoon liitetyistä asiakirjoista ilmenee, kyseisistä asiakirjoista ilmenee myös, että nämä rajoitukset perustuvat toimivaltaisten viranomaisten turvallisuutta ja vaarojen ehkäisyä koskeviin tavoitteisiin eivätkä riidanalaisten tukien saajien yksinomaiseen käyttöoikeuteen, jonka kyseiset viranomaiset niille olisivat myöntäneet. Näiden rajoitusten mahdolliset seuraukset kantajina olevien kalastajien taloudelliselle toiminnalle ovat siis erottamaton osa julkisen merialueen sääntelyä, eikä voida tulkita, että kyseisillä rajoituksilla myönnettäisiin etu asianomaisille merituulivoimapuistojen pitäjille suhteessa kalastusalan yrityksiin, jotka harjoittavat toimintaansa samoilla alueilla (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 13.3.2001, PreussenElektra, C-379/98, EU:C:2001:160, 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

81 Kuten kantajina olevat kalastajat lisäksi itse toteavat ja kuten Ranskan tasavalta lähinnä korostaa, pääsyyn kalastusalueille ja niiden käyttöön sovelletaan tiukkaa sääntelyä, jossa voidaan tarvittaessa kieltää kyseisiä kantajia harjoittamasta kalastustoimintaa erityisesti kalavarojen hoitoon liittyvien päämäärien nimissä. Kantajina olevilla kalastajilla ei siis ole sellaista ehdotonta oikeutta hyödyntää kyseisiä alueita, jonka perusteella ne ”kilpailisivat” niiden toimijoiden kanssa, joilla on lupa käyttää kyseisillä kalastusalueilla sijaitsevia vesialueita sähköntuotantoon.

82 Näin ollen kantajina olevia kalastajia ei voida pitää asianomaisina osapuolina, joilla on oikeus nostaa nyt käsiteltävänä oleva kanne, sillä perusteella, että he väitetysti ovat välillisessä kilpailusuhteessa riidanalaisten tukien saajien kanssa.

Kysymys siitä, voivatko riidanalaiset tuet vaikuttaa konkreettisesti kantajina olevien kalastajien asemaan

83 Aluksi on todettava, että – kuten kantajina olevat kalastajat ovat väittäneet vastauskirjelmässään – asianomaisen osapuolen aseman määritelmässä ei ehdottomasti edellytetä suoraa tai välillistä kilpailusuhdetta. Edellä 63 kohdassa viitatun vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan kyseisellä käsitteellä viitataan nimittäin ennalta määrittelemättömään henkilöryhmään.

84 Tältä osin pitää paikkansa, että oikeuskäytännöstä löytyy joitakin esimerkkejä tilanteista, joissa sekä unionin yleinen tuomioistuin että unionin tuomioistuin katsoivat, että asianomaisina osapuolina voitiin pitää henkilöitä, joiden intresseihin tukien myöntäminen saattoi vaikuttaa, tutkimatta, kilpailivatko nämä henkilöt edes välillisesti kyseisten tukien saajien kanssa.

85 Siten esimerkiksi 16.9.1998 antamassaan tuomiossa Waterleiding Maatschappij v. komissio (T-188/95, EU:T:1998:217, 79–81, 85 ja 86 kohta) yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoi, että vesiyhtiö oli asianomainen osapuoli asiassa, joka koski tukia, joiden tarkoituksen oli edistää yritysten vesiomavaraisuutta, koska kyseisten tukien saajat olivat kyseisen yhtiön potentiaalisia asiakkaita.

86 Samoin 9.7.2009 antamassaan tuomiossa 3F v. komissio (C-319/07 P, EU:C:2009:435, 45–60 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen) yhteisöjen tuomioistuin katsoi, että kantaja, joka oli Tanskan työntekijöiden yleinen ammattijärjestö, saattoi tehokkaasti vedota asianomaisen osapuolen asemansa perusteena siihen, että kyseessä olleet tuet eli merimiesten palkkaan kohdistuneet verovapautukset, jotka oli myönnetty tanskalaisille ja ulkomaisille tanskalaisten varustamoiden palkkaamille merimiehille ja joilla annettiin viime kädessä etua tanskalaisille varustamoille, vaikuttivat sen kilpailuasemaan suhteessa muihin ammattijärjestöihin merimiehiin sovellettavia työehtosopimuksia neuvoteltaessa.

87 Lisäksi 24.2.2021 antamassaan tuomiossa Braesch ym. v. komissio (T-161/18, valitus vireillä, EU:T:2021:102) unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että kantajat, jotka olivat sellaisten joukkovelkakirjojen haltijoita, jotka olivat huonosijaisempia kuin sellaisen pankin osakkeet, joka oli Italian tasavallan kyseisen pankin rakenneuudistussuunnitelman yhteydessä myöntämien tukien saajana, olivat osoittaneet, että kaikkien näiden tukien myöntäminen saattoi vaikuttaa konkreettisesti niiden asemaan. Tässä yhteydessä unionin yleinen tuomioistuin totesi, että kyseisen jäsenvaltion myöntämiä tukia ja sen tekemiä sitoumuksia, joihin sisältyi vastuunjakotoimenpiteitä, joista voi aiheutua kantajille merkittäviä taloudellisia tappioita, ei voitu erottaa toisistaan siksi, että sitoumukset olivat edellytyksenä sisämarkkinoille soveltuvuuden toteamiselle ja että päätöksessä, jolla tuet hyväksyttiin, vahvistettiin samalla kyseiset sitoumukset sitoviksi (ks. vastaavasti tuomio 24.2.2021, Braesch ym. v. komissio, T-161/18, valitus vireillä, EU:T:2021:102, 39 ja 40 kohta).

88 Aikaisemmassa oikeuskäytännössä ja erityisesti edellä 85–87 kohdassa mainituissa tuomioissaan unionin tuomioistuimet eivät kuitenkaan ottaneet kantaa käsiteltävässä asiassa kyseessä olevan kaltaiseen ristiriitaan, jossa on kyse kahden erilaisen liiketoiminnan harjoittamisesta samalla alueella tarkoituksessa hyödyntää eri luonnonvaroja, eikä kielteisiin vaikutuksiin, joita väitetysti aiheutuisi yhdelle näistä liiketoiminnoista siksi, että kansalliset viranomaiset ovat päättäneet maksaa tukea toiselle niistä. Tarkemmin sanottuna nyt käsiteltävässä asiassa tulee esiin kysymys siitä, voidaanko riidanalaisten tukien kohteena olevien merituulivoimapuistojen perustamisesta

oletettavasti aiheutuvia kielteisiä ympäristövaikutuksia – erityisesti kalastustoimintaan, jota harjoitetaan samalla alueella, meriympäristöön ja kalavaroihin – pitää kyseisten tukien myöntämisen konkreettisena vaikutuksena asianomaisten kalastusalan yritysten asemaan.

89 Tältä osin on todettava, että vaikka lähtökohtaisesti ei voidakaan sulkea pois sitä, että tuki vaikuttaa konkreettisesti kolmansien intresseihin siksi, että tuettava laitos vaikuttaa ympäristöönsä ja muun muassa muuhun liiketoimintaan, jota harjoitetaan sen läheisyydessä, edellä 64 ja 73 kohdassa viitatusta oikeuskäytännöstä ilmenee, että jotta tällaisia kolmansia voidaan pitää asianomaisina osapuolina, niiden on osoitettava oikeudellisesti riittävällä tavalla, että tuella voi olla tällainen konkreettinen vaikutus niiden asemaan. Tältä osin ei myöskään riitä, että kyseisten vaikutusten olemassaolo osoitetaan, vaan sen lisäksi on osoitettava, että nämä vaikutukset johtuvat tuesta itsestään. Muussa tapauksessa kaikki yksityiset tai yritykset, joiden intresseihin tällaiset vaikutukset voivat intressien sijainnin perusteella vaikuttaa, voisivat potentiaalisesti vedota asianomaisen osapuolen asemaansa, mikä olisi selvästi ristiriidassa SEUT 108 artiklan 2 kohdan kanssa, sellaisena kuin sitä on tulkittu oikeuskäytännössä (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 19.12.2019, BPC Lux 2 ym. v. komissio, T-812/14 RENV, ei julkaistu, EU:T:2019:885, 60 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

90 Käsiteltävässä asiassa on ensinnäkin todettava – kuten komissio esittää ja sen vaatimuksia tukevat väliintulijat väittävät –, että kyseessä olevien hankkeiden mahdolliset, väitetyt vaikutukset kalastustoimintaan kyseessä olevilla alueilla ovat yhtäältä seurausta Ranskan viranomaisten päätöksistä toteuttaa kyseiset hankkeet alueilla, joilla kalastustoimintaa harjoitetaan, ja toisaalta päätöksistä, joita Ranskan viranomaiset saattavat tehdä säännellessään merenkulkua ja kalastusta hankkeiden tällaisilla sijoituspaikoilla ja niiden läheisyydessä. Kuten Ranskan tasavalta korostaa, nämä päätökset ovat konkreettisesti rakentamis- tai toimilupia ja päätöksiä julkisten alueiden käytöstä ja hoidosta, mutta eivät päätöksiä riidanalaisten tukien myöntämisestä.

91 Toiseksi on todettava, että riidanalaisten tukien myöntämistä koskevat päätökset eivät voi vaikuttaa siihen, missä kyseiset hankkeet toteutetaan, eivätkä kalastustoiminnan valvontaan ja rajoittamiseen hankkeiden toteuttamisalueilla.

92 Aluksi on nimittäin todettava, että kuten riidanalaisesta päätöksestä, kannekirjelmästä ja riidanalaisessa päätöksessä viitatuista, kyseisiä hankkeita koskevista vuoden 2011 ja vuoden 2013 tarjouskilpailuasiakirjoista ilmenee, näiden hankkeiden tarkoista sijoituspaikoista oli jo päätetty, kun kyseiset tarjouskilpailut julkaistiin, ja sijoituspaikat olivat olennainen osa tarjouskilpailujen ehtoja.

93 Tämän jälkeen on todettava, että tukien myöntämistä koskeva päätös tehtiin vasta kyseisten tarjouskilpailumenettelyjen aloittamisen jälkeen, kun tarjouskilpailun voittajiksi valittujen hakijoiden tarjoukset hyväksyttiin (ks. riidanalaisen päätöksen 71 perustelukappale). Riidanalaisesta päätöksestä tai osapuolten esittämistä todisteista ei myöskään ilmene, että kyseisten tukien uudelleen neuvotteleminen vuonna 2018, jolloin neuvoteltiin ainoastaan tukien määrän alentamisesta erityisesti tällaisia hankkeita koskevan teknologisen ja oikeudellisen kehityksen vuoksi, olisi sellaisenaan vaikuttanut merituulivoimapuistojen sijoituspaikkaa koskeviin ehtoihin.

94 Lopuksi on todettava, että riidanalaisten tukien maksamiseen liittyy Ranskan viranomaisten sitoumus tarkastella näitä tukia uudelleen, jos kyseisten hankkeiden tekniset ominaisuudet muuttuvat myöhemmin (riidanalaisen päätöksen 105 perustelukappale). Lisäksi näiden tukien myöntämisehdoissa määrätään niiden määrän alentamisesta sähkön ostajan kanssa tehdyn

sopimuksen päättyessä ja kyseisten tukien voimassaoloajan rajoittamisesta 20 vuoteen, minkä jälkeen sähköntuotantoa ei enää tueta (riidanalaisen päätöksen 23 ja 24 perustelukappale). On todettava, että tällä mekanismilla, jonka mukaisesti tukia maksetaan ajan myötä vähemmän, ei ole minkäänlaista yhteyttä siihen, että kyseessä olevat hankkeet voivat väitetysti vaikuttaa kantajina olevien kalastajien elinkeinotoimintaan, eikä mekanismi voi vaikuttaa kyseisiin mahdollisiin vaikutuksiin, koska ne riippuvat yksinomaan mahdollisista teknisistä ja sääntelytoimenpiteistä, jotka toteutetaan kalastustoiminnan rajoittamiseksi tai päinvastoin sen helpottamiseksi, että kalastustoimintaa voidaan harjoittaa hankkeiden toteuttamisesta huolimatta. Näin ollen senkin jälkeen, kun riidanalaisia tukia ei enää makseta, nämä väitetyt vaikutukset voivat jatkua tukien maksamisesta riippumatta.

95 Kolmanneksi on todettava, että riidanalaiset tuet, joiden määrä vastaa kyseessä olevissa hankkeissa perustettavilla laitoksilla tuotettavan sähkön ostohinnan ja sähkön markkinahinnan välistä erotusta, voivat vaikuttaa vain niihin markkinoihin, joilla tuensaajat toimivat, eli tuotantoketjun loppupäässä sähkömarkkinoihin ja – mahdollisesti – tuotantoketjun alkupäässä näiden laitosten toiminnan kannalta välttämättömien tavaroiden ja palvelujen markkinoihin. Kyseiset tuet eivät voi sellaisenaan vaikuttaa markkinoihin, joilla kantajina olevat kalastajat toimivat, eivätkä kantajat myöskään väitä niin.

96 Neljänneksi kyseessä olevien hankkeiden väitetyistä vaikutuksista kalavaroihin ja meriympäristöön on riittävää todeta, että – vastaavasti kuin kyseisten hankkeiden vaikutukset kalastustoiminnan harjoittamiseen kyseisillä alueilla – nämä vaikutukset riippuvat yksinomaan päätöksistä, joita Ranskan viranomaiset ovat tehneet tai tekevät ja jotka koskevat hankkeiden sijaintia ja niihin sovellettavia teknisiä ja sääntelytoimenpiteitä, jotka voivat vaikuttaa näihin vaikutuksiin myönteisesti tai kielteisesti. Tältä osin kantajina olevien kalastajien ja heidän vaatimuksiaan tukevien väliintulijoiden väitteistä tai näiden osapuolten väitteidensä tueksi esittämistä todisteista ei ilmene, että riidanalaisten tukien maksamisella olisi yhteys kyseisiin vaikutuksiin, jotka kohdistuvat kalavaroihin ja meriympäristöön. Tästä seuraa, että kantajina olevia kalastajia ei missään tapauksessa voida pitää mainittujen vaikutusten perusteella asianomaisina osapuolina, eikä tältä osin ole tarpeen tutkia komission ja sen vaatimuksia tukevien väliintulijoiden väitteitä siitä, että kyseisiä vaikutuksia ei ole näytetty toteen.

97 Edellä esitetystä seuraa, että riidanalaisten tukien myöntämismekanismilla ei ole yhteyttä siihen, miten kyseessä olevat hankkeet väitetysti vaikuttavat kantajina olevien kalastajien elinkeinotoimintaan. Nämä vaikutukset liittyvät nimittäin olennaisesti yhtäältä Ranskan viranomaisten energiavarojen hyödyntämistä koskevan politiikkansa yhteydessä tekemiin päätöksiin siitä, että hankkeet toteutetaan kyseisillä alueilla, ja toisaalta julkisen merialueen sääntelyyn ja kyseisiin hankkeisiin sovellettaviin teknisiin toimenpiteisiin. Sitä vastoin on niin, että vaikka näiden viranomaisten päätöksellä myöntää kyseisten hankkeiden toteuttajille tukea, joka toteutetaan valtion varoista rahoitettuna ostovelvollisuutena, annetaan etua hankkeiden toteuttajille suhteessa niihin sähköntuottajiin, joita ei tueta, päätös ei sellaisenaan vaikuta kantajina olevien kalastajien taloudellisiin tuloksiin. Riidanalaisten tukien ei siis voida sellaisenaan katsoa voivan vaikuttaa konkreettisesti kantajina olevien kalastajien asemaan edellä 64 kohdassa mainitussa oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

98 Tätä päätelmää eivät horjuta kantajina olevien kalastajien eri argumentit, joilla he pyrkivät osoittamaan, että riidanalaisilla tuilla ja kyseisten hankkeiden väitetyillä vaikutuksilla heidän asemaansa on yhteys.

99 Ensinnäkin kantajina olevat kalastajat väittävät vastauskirjelmässään ja komission vaatimuksia tukevien väliintulijoiden kirjelmiä koskevissa huomautuksissaan, että tukien maksaminen on välttämätön edellytys sille, että kyseiset hankkeet toteutetaan ja että niitä hyödynnetään.

100 Tältä osin on yhtäältä todettava, että kuten vuoden 2008 suuntaviivojen 3.2 jaksosta (tuen kannustava vaikutus ja välttämättömyys), johon komissio on nojautunut riidanalaisen päätöksensä 81–86 perustelukappaleessa, ja myös mainituista perustelukappaleista ilmenee, se, että tuki on välttämätön kyseessä olevien hankkeiden kaltaisten hankkeiden, joiden tarkoituksena on ympäristönsuojelu, toteuttamiseksi ja hyödyntämiseksi, on nimenomaan yksi tukien sisämarkkinoille soveltuvuuden edellytys. Erityisesti vuoden 2008 suuntaviivojen 146 kohdan c alakohdan mukaan tuen kannustavan vaikutuksen osoittamiseksi asianomaisen jäsenvaltion on osoitettava, että investointi ei olisi riittävän kannattava ilman tukea. Tästä seuraa, että jos katsottaisiin kantajien esittämän mukaisesti, että se, että riidanalaiset tuet voivat konkreettisesti vaikuttaa heidän elinkeinotoimintaansa, on näytetty toteen jo pelkästään sillä perusteella, että tuki on välttämätön kyseisten hankkeiden toteuttamiseksi, olisi asianomaisiksi osapuoliksi tulkittava potentiaalisesti kaikki yritykset tai yksityiset, joiden intresseihin kyseiset hankkeet voivat vaikuttaa, mitä ei – kuten edellä 89 kohdassa todettiin – voida hyväksyä. Lisäksi on todettava, että jos asianomaisen osapuolen käsitettä tulkittaisiin tällä tavalla, käytännössä tällaiset yritykset tai yksityiset voisivat järjestelmällisesti riitauttaa ympäristönsuojelutukia koskevat vastustamatta jättämistä koskevat päätökset, koska siitä, että tuet ovat välttämättömiä, seuraisi automaattisesti, että olisi esitetty näyttö siitä, että tuki voi vaikuttaa konkreettisesti mainittujen tahojen asemaan.

101 Toisaalta on todettava, että kantajina olevien kalastajien argumentit – kuten ne lähinnä ilmenevät heidän vastauskirjelmästään – eivät tässä tapauksessa koske varsinaisten riidanalaisten tukien vaikutuksia vaan niiden päätösten vaikutuksia, joilla on päätetty kyseisissä hankkeissa perustettavien merituulivoimapuistojen sijoituspaikoista ja joista kyseisten kantajien mukaan seuraa muun muassa, että kalastustoiminta kielletään kokonaan tai osittain ja että sille asetetaan teknisiä vaatimuksia, joista seuraa, että kalastaminen on käytännössä vaikeaa kyseisillä alueilla. Kuten komission vaatimuksia tukevat väliintulijat esittävät, riidanalaisesta päätöksestä nostettu kanne on siten tietyssä mielessä vain jatkoa kanteille, jotka kantajina olevat kalastajat ovat nostaneet Ranskan viranomaisten kyseisiä hankkeita koskevista päätöksistä kansallisissa tuomioistuimissa. SEUT 194 artiklan 2 kohdan toisessa alakohdassa määrätään kuitenkin, että perussopimukset eivät vaikuta jäsenvaltion oikeuteen määritellä energiavarojensa hyödyntämisen ehdot, jäsenvaltion eri energialähteiden välillä tekemiin valintoihin eikä jäsenvaltion energiahuollon yleiseen rakenteeseen (ks. vastaavasti tuomio 22.9.2020, Itävalta v. komissio, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 48 kohta).

102 Näin ollen on niin, että vaikka kantajina olevilla kalastajilla voi olla intressi riitauttaa kansallisissa tuomioistuimissa Ranskan viranomaisten merituulivoiman hyödyntämistä koskevat päätökset ja valinnat sillä perusteella, että merituulivoiman hyödyntäminen voi vaikuttaa heidän asemaansa, tämä seikka ei kuitenkaan riitä antamaan niille asianomaisen osapuolen asemaa muodollisessa tutkintamenettelyssä, joka koskee valtiontukien maksamista yrityksille, jotka osallistuvat mainittujen päätösten ja valintojen täytäntöönpanoon.

103 Toiseksi sitä, että kantajina olevat kalastajat väitetysti harjoittavat yleisen edun mukaista liiketoimintaa, jolla on SEUT 39 artiklan nojalla erityistä merkitystä ja erityisasema, ei voida – toisin kuin he väittävät – ottaa huomioon käsiteltävässä asiassa.

104 Tältä osin on tosin aluksi muistutettava kantajina olevien kalastajien tavoin, että SEUT 39 artiklassa määritellään tavoitteita, joita voidaan SEUT 38 artiklan 1 kohdan nojalla soveltaa yhteiseen kalastuspolitiikkaan ja joihin sisältyy muun muassa tavoite taata maatalousväestölle kohtuullinen elintaso, ja kyseisten tavoitteiden täytäntöönpanossa on otettava huomioon muun muassa maatalouselinkeinon erityisluonne, joka johtuu maatalouden yhteiskunnallisesta rakenteesta sekä eri maatalousalueiden välisistä rakenteellisista eroista ja luonnonolojen eroista.

105 Nyt käsiteltävässä asiassa on kuitenkin todettava, että riidanalaisen päätöksen 74–79 perustelukappaleen mukaan riidanalaisten tukien tarkoituksena on kehittää uusiutuvista energialähteistä peräisin olevaa sähköntuotantoa erityisesti tarkoituksessa edistää sitä, että Ranskan tasavalta pääsee tavoitteeseensa vahvistaa näiden energialähteiden osuutta sähkön loppukulutuksesta. Nämä tavoitteet eivät liity mitenkään SEUT 39 artiklassa määriteltyihin yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteisiin.

106 Tämän jälkeen on muistutettava, että unionin tuomioistuin on katsonut riidanalaisten tukien kaltaisten tukien myöntämisestä SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdan nojalla, että kyseisen määräyksen mukaan valtiontuen on täytettävä kaksi edellytystä, joista ensimmäisen mukaan sillä on edistettävä tietyn taloudellisen toiminnan tai talousalueen kehitystä ja joista toisen, kielteisesti muotoillun edellytyksen mukaan sillä ei saa muuttaa kaupankäynnin edellytyksiä yhteisen edun kanssa ristiriitaisella tavalla. Kyseisessä määräyksessä ei siis aseteta tuen soveltuvuuden edellytykseksi sitä, että tuella pyritään yhteisen edun mukaiseen tavoitteeseen, mikä ei vaikuta siihen, että komission tällä perusteella tekemissä päätöksissä on huolehdittava siitä, että unionin oikeutta noudatetaan (tuomio 22.9.2020, Itävalta v. komissio, C-594/18 P, EU:C:2020:742, 19 ja 20 kohta).

107 Näin ollen kysymyksellä siitä, pitäisikö SEUT 39 artiklassa tarkoitetut yhteisen edun mukaiset tavoitteet ottaa huomioon, kun arvioidaan riidanalaisia tukia, kuten kantajina olevat kalastajat esittävät, ei ole merkitystä edellä 106 kohdassa mainittujen SEUT 107 artiklan 3 kohdan c alakohdassa määrättyjen edellytysten kannalta. Kyseistä kysymystä ei siten voida ottaa huomioon arvioitaessa sitä, voidaanko kantajina olevia kalastajia pitää asianomaisina osapuolina. Asianomaisen osapuolen oikeutta esittää huomautuksia muodollisessa tutkintamenettelyssä ja siis, kuten edellä 62 kohdassa muistutettiin, riitauttaa vastustamatta jättämistä koskeva päätös, jolla tällainen menettely jätetään implisiittisesti aloittamatta, on nimittäin arvioitava muodollisen tutkintamenettelyn tavoitteen perusteella, jona on muun muassa se, että komissio voi hankkia kaikki tarpeelliset lausunnot, kun komissio ei ole tuen alustavan tutkinnan perusteella kyennyt ratkaisemaan kaikkia tuen soveltuvuutta sisämarkkinoille koskevaan arviointiin liittyviä vaikeuksia (ks. vastaavasti tuomio 3.9.2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland ym. v. komissio, C-817/18 P, EU:C:2020:637, 76 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

108 Lopuksi on joka tapauksessa todettava, että se, että kyseessä olevat hankkeet väitetysti saattavat vaikuttaa kalastustoiminnan harjoittamiseen kyseisillä alueilla, kalavaroihin ja meriympäristöön, vaikka tällaisten vaikutusten vaara olisikin näytetty toteen, ei ole riittävä näyttö siitä, että kyseessä olevat tuet olisivat SEUT 39 artiklassa määriteltyjen tavoitteiden vastaisia.

109 Yhtäältä on niin, että koska SEUT 39 artiklassa määritellyt tavoitteet ovat hyvin yleisluonteisia, niiden ei voida katsoa vaarantuvan sillä perusteella, että kyseiset hankkeet mahdollisesti vaikuttavat kielteisesti kantajina olevien kalastajien elinkeinotoimintaan.

110 Toisaalta, kuten edellä 81 kohdassa jo todettiin, kantajina olevilla kalastajilla ei ole ehdotonta oikeutta käyttää heidän kalastusalueisiinsa sisältyvää julkista merialuetta, ja kuten he itsekin toteavat, heidän toimintaansa sovelletaan jo rajoituksia, joista säädetään kyseisiin alueisiin sovellettavassa sääntelyssä. Lisäksi kuten ilmenee muun muassa kannekirjelmään liitetyistä kantajina olevien kalastajien kalastustoimintaa koskevista kartoista, kyseessä olevien hankkeiden toteuttamispaikat kattavat vain osan kyseisistä kalastusalueista, eikä ole väitetty eikä osoitettu, että hankkeilla voitaisiin heikentää kantajina olevien kalastajien elintasoa tai pienimuotoisen kalastuksen yhteiskunnallista rakennetta kyseisillä alueilla. Lisäksi, kuten edellä 80 kohdassa jo todettiin, toisin kuin nämä kantajat vaikuttavat esittävän, Ranskan tasavallan toimittamat asiakirjat osoittavat, että Ranskan viranomaisten tarkoituksena on, että näillä alueilla voidaan harjoittaa sekä kalastustoimintaa että kyseistä merituulivoimapuistotoimintaa.

111 Kolmanneksi kantajina olevat kalastajat väittävät vastauskirjelmässään, että heillä on joka tapauksessa oikeussuojan tarve riidanalaista päätöstä vastaan, koska eräät kantajina olevat kalastajat ovat nostaneet kansallisissa tuomioistuimissa kanteet kahden kyseessä olevan hankkeen rakentamisluvista.

112 Tältä osin on riittävää muistuttaa, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan asiavaltuus ja oikeussuojan tarve muodostavat kaksi erillistä tutkittavaksi ottamisen edellytystä, jotka luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön on täytettävä kumulatiivisesti voidakseen nostaa SEUT 263 artiklan neljännen kohdan mukaisen kumoamiskanteen (ks. tuomio 17.9.2015, Mory ym. v. komissio, C-33/14 P, EU:C:2015:609, 62 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Vaikka kansallisissa tuomioistuimissa vireillä olevat menettelyt antaisivat kantajina oleville kalastajille oikeussuojan tarpeen riidanalaista päätöstä vastaan, on todettava, että – kuten muun muassa edellä 62 kohdassa mainitusta oikeuskäytännöstä ilmenee – kysymys siitä, onko kantaja asetuksen 2015/1589 1 artiklan h alakohdassa tarkoitettu asianomainen osapuoli ja voiko se tällä perusteella riitauttaa vastustamatta jättämistä koskevan päätöksen, liittyy kyseisen kantajan asiavaltuuteen.

113 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kantajina olevat kalastajat eivät ole osoittaneet oikeudellisesti riittävällä tavalla, että riidanalaiset tuet voivat konkreettisesti vaikuttaa heidän asemaansa. Riidanalaisesta päätöksestä nostettu kanne on siis jätettävä tutkimatta heidän vaatimustensa osalta.

Ensimmäisen kantajan asema asianomaisena osapuolena

114 Ensimmäisestä kantajasta, joka on osuuskunta, jonka Le Tréportin ja sen lähisatamien kalastajat ovat perustaneet tarkoituksessa ostaa ja jälleenmyydä keskitetysti poltto- ja voiteluaineita sekä rasvoja (ks. edellä 1 kohta), on todettava, että sen liiketoiminta riippuu sen asiakaskunnan taloudellisista päätöksistä eikä riidanalaisten tukien maksamisesta. Kyseisten tukien maksamisen ja osuuskunnan toiminnan kehityksen välillä ei siis missään tapauksessa ole yhteyttä, varsinkin, kun – kuten kannekirjelmän tätä koskevista liitteistä ilmenee – osuuskunnan asiakaskunta ei rajoitu kantajina oleviin kalastajiin vaan se käsittää noin 70 Hauts-de-Francessa, Normandiassa ja Bretagnessa rekisteröityä ammatinharjoittajaa. Lisäksi asiakirja-aineistoon niin ikään liitetyt kartat, joista ilmenee, missä ensimmäisen kantajan asiakasalukset pääasiallisesti harjoittavat kalastustoimintaa, viittaavat siihen, että ensimmäinen kantaja harjoittaa liiketoimintaansa laajemmalla alueella kuin kantajina olevat kalastajat. Tästä seuraa, että sitä, että riidanalaiset tuet voivat vaikuttaa konkreettisesti ensimmäisen kantajan asemaan, ei missään tapauksessa ole näytetty toteen ja että tätä kantajaa ei voida pitää asianomaisena osapuolena. Näin ollen riidanalaisesta päätöksestä nostettu kanne on jätettävä tutkimatta myös kyseisen kantajan vaatimusten osalta.

115 Kaiken edellä esitetyn perusteella on katsottava – ilman että on tarpeen tutkia komission argumentteja, joiden mukaan kantajilta puuttuu 15.7.1963 annetussa tuomiossa Plaumann v. komissio (25/62, EU:C:1963:17) tarkoitettu erityinen asema ja joiden mukaan riidanalaiset tuet eivät muun muassa vaikuta merkittävästi niiden markkina-asemaan –, että yhdelläkään kantajista ei ole oikeutta nostaa kannetta riidanalaisesta päätöksestä.

116 Kanne on näin ollen jätettävä tutkimatta.

Oikeudenkäyntikulut

117 Työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

118 Koska kantajat ovat hävinneet asian, heidät on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

119 Koska unionin yleisen tuomioistuimen varapresidentin 2.7.2021 antamassa määräyksessä Bourel ym. v. komissio (T-777/19 R, ei julkaistu, EU:T:2021:407) määrättiin, että välitoimimenettelystä aiheutuneista oikeudenkäyntikuluista päätetään myöhemmin, niistä on päätettävä tässä yhteydessä. Tältä osin on niin, että koska kuudes–yhdestoista kantaja hävisivät välitoimimenettelyssä, heidät on velvoitettava korvaamaan välitoimimenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut komission vaatimusten mukaisesti.

120 Työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaisesti Ranskan tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

121 Työjärjestyksen 138 artiklan 3 kohdan mukaan unionin yleinen tuomioistuin voi määrätä, että muu kuin kyseisen artiklan 1 ja 2 kohdassa mainittu väliintulija vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

122 Käsiteltävässä asiassa on määrättävä, että muut väliintulijat kuin Ranskan tasavalta vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (laajennettu yhdeksäs jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Kanne hylätään.

2) Coopérative des artisans pêcheurs associés (CAPA) Sarl ja muut kantajat, joiden nimet ovat tuomion liitteessä, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

3) David Bourel ja muut asiassa T-777/19 R vaatimuksia esittäneet kantajat, joiden nimet ovat tuomion liitteessä, velvoitetaan korvaamaan välitoimimenettelystä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

4) Ranskan tasavalta, comité régional des pêches maritimes et des élevages marins des Hauts-de-France (CRPMEM), Fonds régional d'organisation du marché du poisson (FROM NORD), Organisation de producteurs CME Manche-Mer du Nord (OP CME Manche-Mer du Nord), Ailes Marines SAS, Éoliennes Offshore des Hautes Falaises SAS, Éoliennes Offshore du Calvados SAS, Parc du Banc de Guérande SAS, Éoliennes en Mer Dieppe Le Tréport SAS ja Éoliennes en Mer Îles d'Yeu et de Noirmoutier SAS vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Van der Woude Costeira Gratsias

Kancheva Perišin

Julistettiin Luxemburgissa 15 päivänä syyskuuta 2021.

Allekirjoitukset